

## ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ВІТЧИЗНЯНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

*І.В. Петлін, канд. екон. наук, доцент  
ПВНЗ «Європейський університет», Львівська філія*

Задля підвищення ефективності інноваційного розвитку підприємств необхідним є розробка економіко-математичної моделі оцінки ефективності впровадження інновацій.

Оцінку ефективності впровадження інновацій підприємствами пропонуємо проводити за видами ефективності, а саме: економічною ефективністю, науково-технічною ефективністю, соціальною ефективністю та критеріями новизни (рис. 1).

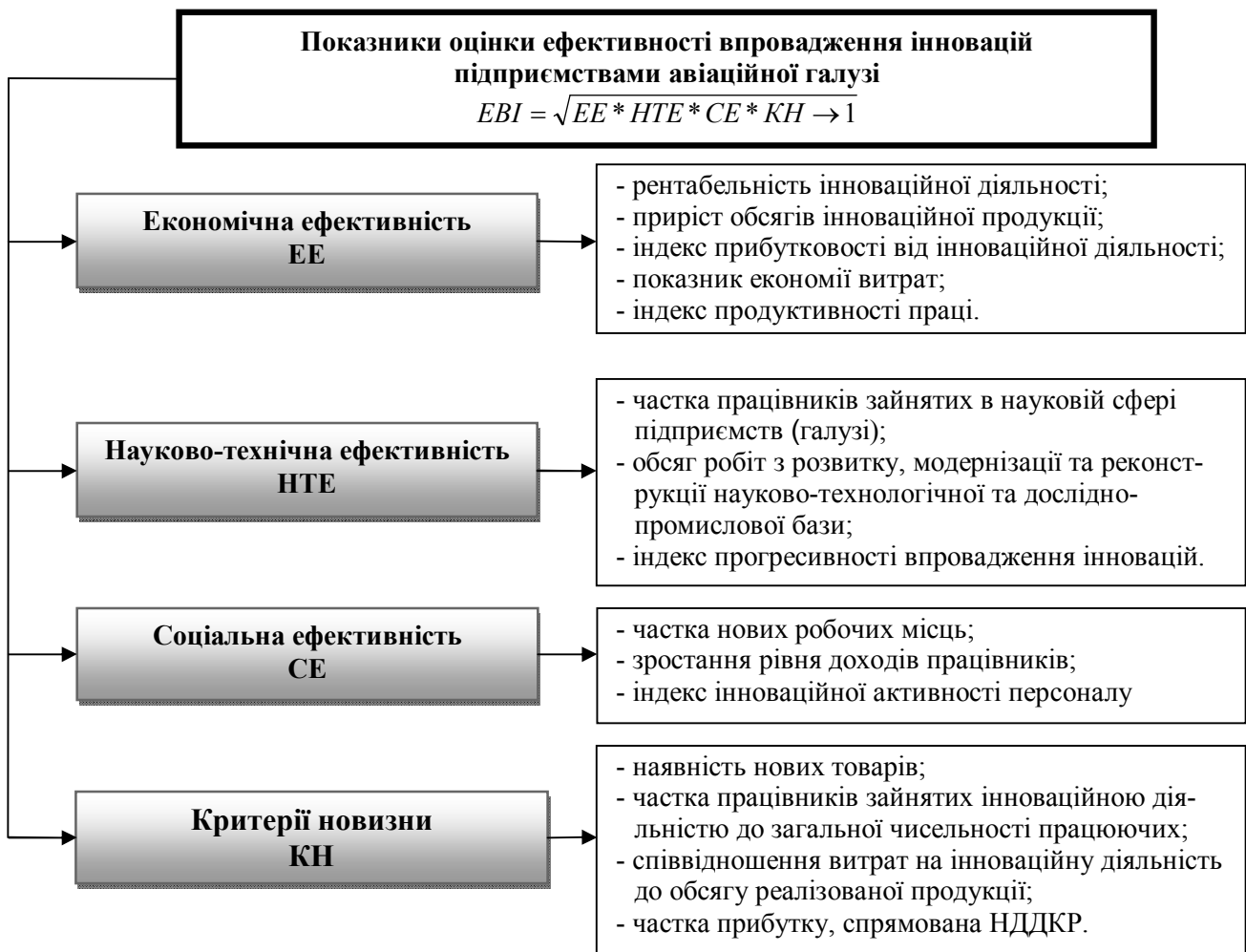


Рисунок 1. Науково методичний підхід до оцінки ефективності впровадження інновацій вітчизняними підприємствами

*Джерело: сформовано автором.*

Економічна ефективність – це вид ефективності, що характеризує результативність економічної діяльності і розраховується за формулою:

$$EE = \sqrt{Pi * Pi * In * Ev * PIn}, \quad (1)$$

де  $Pi$  – рентабельність інноваційної діяльності,  
 $Pi$  – приріст обсягів інноваційної продукції,  
 $In$  – індекс прибутковості від інноваційної діяльності,  
 $Ev$  – показник економії витрат,  
 $PIn$  – індекс продуктивності праці.

Науково-технічна ефективність призначена для розрахунку ефективності, впровадження, виконання та реалізації наукових розробок, як фундаментального, так і прикладного характеру на всіх стадіях життєвого циклу наукових досліджень, проектно-конструкторських розробок, створення зразків, випробування та впровадження у виробництво.

Науково-технічна ефективність розраховується за формулою:

$$HTE = \sqrt{P_n * O_p * P_i}, \quad (2)$$

де  $P_n$  – частка працівників зайнятих в науковій сфері підприємств (галузі),

$O_p$  – обсяг робіт з розвитку, модернізації та реконструкції науково-технологічної та дослідно-промислової бази,

$P_i$  – індекс прогресивності впровадження інновацій.

Соціальна ефективність – відповідність результатів господарської діяльності основним соціальним потребам і цілям суспільства. Показник соціальної ефективності розраховується за формулою:

$$CE = \sqrt{H_p * D * P_n}, \quad (3)$$

де  $H_p$  – частка нових робочих місць,

$D$  – зростання рівня доходів працівників,

$P_n$  – індекс інноваційної активності персоналу.

Критерії новизни характеризують змістовний бік результату, наприклад, нові товари, які раніше не були відомі тощо.

$$KH = \sqrt{H_m * P_{id} * V_n * P_{nddkr}}, \quad (4)$$

де  $H_m$  – наявність нових товарів;

$P_{id}$  – частка працівників зайнятих інноваційною діяльністю до загальної чисельності працюючих;

$V_n$  – співвідношення витрат на інноваційну діяльність до обсягу реалізованої продукції;

$P_{nddkr}$  – частка прибутку, спрямована НДДКР.

Звідси ефективність впровадження інновацій підприємствами розраховується за формулою:

$$EBI = \sqrt{EE * HTE * CE * KH} \rightarrow 1. \quad (5)$$

Інтегральний показник ефективності впровадження інновацій вітчизняними підприємствами має прямувати до 1.

Запропонований методичний підхід дасть можливість оцінити ефективність впровадження інновацій підприємствами загалом так і за окремими блоками та на основі цього розробити заходи щодо активізації інноваційної діяльності підприємствами будь-якої галузі України, забезпечуватиме прийняття ефективних управлінських рішень та дасть можливість для їх успішної реалізації.

## ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЧЕТВЕРТОЇ ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

*Л.І. Піддубна, д-р екон. наук, професор*

*М.В. Горобинська, канд. екон. наук, доцент*

*Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця*

Вибуховий розвиток і поширення нових технологій, їх проникнення в усі сфери людської діяльності призводять сьогодні до швидких і глибоких змін міжнародних ринків, структури і характеру сучасного промислового виробництва, економіки та соціальної сфери. Ці перетворення настільки значні, що викликали найбільший за всю історію технологічний перехід, коли багатство природних ресурсів і низька ціна праці перестають бути основними факторами росту. Сукупно ці зміни оцінюються як «нова промислова революція» або, в більш вузькому сенсі, як «промислова революція 4.0.», в основі якої лежить перехід від масового виробництва стандартизованої продукції до гнучкого високопродуктивного виробництва, що випускає індивідуалізовану продукцію.

У цих умовах універсальними «викликами» для пострадянських країн науковцями визнані: вичерпання та зниження ефективності використання традиційних ресурсів, демографічне стиснення і старіння населення, відставання в тривалості життя від інших індустріально розвинених країн, зміна клімату, труднощі адаптації суспільства і держави до поширення нових «проривних» технологій.